

YKSIKKÖKOHTAINEN PEDAGOGINEN TOIMINTA- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA

TOIMINTAKAUSI 2024 – 2025

1. Kuvaus yksikön toiminnasta

- Yksikön pedagogiset painopistealueet, pienryhmätoiminnan hyödyntäminen, ryhmien lukumäärä ym.

Jokiniemen päiväkotitoimi on 21 lapsen päiväkotitoimi. Lapset on jaettu kahteen eri ryhmään: eskarit sekä 3-5-vuotiaat Pörriäiset. Eskarit toimivat tarvittaessa kahdessa pienryhmässä. Myös Pörriäiset toimivat aamupäivisin kahdessa pienryhmässä. Kaikki toiminta- ja siirtymätilanteet on porrastettu pienempiin ryhmiin.

Päiväkodissa työskentelee päivittäin 4 kasvattajaa: 2 varhaiskasvatuksen opettajaa ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja. 1-2 kertaa viikossa ryhmässä työskentelee myös pedagoginen varahenkilö. Henkilöstörakennetta on avattu tarkemmin myöhemmin tässä suunnitelmassa. Puhtaudesta ja ruuasta huolehtii yksi keittiö/siivoushenkilö. Päiväkotitoimi on avoinna klo 6:30-17:00, mutta aukioloajat määräytyvät tarkemmin lasten huoltajien etukäteen ilmoitettujen hoitoaikojen pohjalta.

Päiväkodin painopistealueena on luonto- ja liikuntakasvatus. Toiminnassa huomioidaan lasten mielenkiinnonkohteet ja tuen tarpeet. Harjoitellaan tunne- sekä vuorovaikutustaitoja päivittäin arjen eri tilanteissa.

Pedagoginen näkemysemme rakentuu seuraavien arvojen pohjalta:

- Lapsen psyykkisen ja fyysisen olon turvaaminen; lapsi voi olla oma itsensä, erityinen juuri sellaisena kuin on. Lapsen kohtaaminen joka päivä on tärkeää.

- * fyysinen turvallisuus päiväkodissa ja ulkona
- * lasten tunteet saavat näkyä ja kuulua
- * kiusaamisen ehkäiseminen
- * yhdessä sovitut säännöt
- * kaverisuhteiden tukeminen sekä ristiriitojen selvittäminen lapsen tasoisesti
- * leikillä on merkitystä: leikille aikaa, aikuinen on läsnä/saatavilla leikissä

- Aikuisen lasta arvostava, kunnioittava ja kiireetön läsnäolo
- Tasa-arvoinen kohtelu lasta, perheitä ja työkavereita kohtaan
- Johdonmukaisuus ja strukturoitu tapa toimia arjen eri tilanteissa
- Henkilöstön ammatillisuus, halu kokeilla ja muuttaa toimintatapoja yhteisen arvioinnin ja havaintojen pohjalta
- Ennakointi ja pienryhmissä toimiminen kaikissa tilanteissa

- Ympäristön ja luonnon hyödyntäminen toiminnassa sekä luonnon ainutlaatuisuuden arvostaminen. Kestävän kehityksen huomiointi toiminnassa.

Noudatamme Laukaan kunnan varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmia sekä niihin liittyviä asiakirjoja, kuten vasuja ja lapsen esiopetuksen suunnitelmia.

2. Rakenteet

- Johtajuus; millaisin johtajuusrakentein tuetaan? (päiväkodin johtaja, apulaisjohtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja)
- Tiimirakenteet: tiimit, tiimivastaavat
- Sisäiset pedagogiset rakenteet (pienryhmätoiminta, tilojen hyödynnettävyys, palaverikäytännöt, pedagoginen työvuorosuunnittelu)

Jokiniemen päiväkodin johtajana toimii Sami Syrjämäki, joka vastaa sekä Kirkonkylän että Jokiniemen päiväkodeista. Hänen toimipaikkanaan on Kirkonkylän päiväkotitoiminta, mutta hän tekee Jokiniemeen vierailuja sovitusti tai on puhelimitse, teamsilla tai sähköpostilla tavoitettavissa. Jokiniemen päiväkodin apulaisjohtajana toimii vo Mari Rantanen. Hän toimii myös tiimivastaavana. Päiväkodin varhaiskasvatuksen erityisopetuksesta vastaa veo Marika Huhta-aho. Hän vierailee päiväkodissa säännöllisesti havainnoiden toimintaa sekä osallistuen tarvittaessa lasten palavereihin.

Eskareiden pienryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja, tarvittaessa varhaiskasvatuksen lastenhoitaja tai ryhmävastustaja. Esiopetusaika on 8-12, jolloin aamupalan jälkeen lapset valitsevat leikit leikkitaulusta. Lisäksi aamupäivällä on esiopetussuunnitelman mukaista toimintaa sekä ulkoilua. Tarvittaessa ryhmä jaetaan kahteen pienryhmään.

3-5-vuotiaiden Pörriäisten kanssa työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä ryhmävastustaja. Tarvittaessa Jokiniemen päiväkodissa työskentelee myös varahenkilö. 3-5-vuotiaat Pörriäiset siirtyvät klo 9 omaan ryhmään aamupiirille, jonka jälkeen jakaudutaan kahteen pienryhmään. Tämän jälkeen toinen pienryhmä ulkoilee ja toinen ryhmä aloittaa sisäpuuhat. Pienryhmien vaihto tapahtuu noin klo 10.

Jokiniemen päiväkodin tilat ovat monipuoliset, muunneltavat ja mahdollistavat pienryhmätoiminnan erinomaisesti. Päiväkodissa on reilun kokoinen piha ja hyödynnämme ulkoilussa myös lähialueiden puistoja sekä ulkoliikuntapaikkoja. Lisäksi päiväkodilla on viikoittainen yhteinen salivuoro Kirkonkylän päiväkodin kanssa Kirkonkylän koulun mattosalissa.

Jokiniemen tiimin viikkopalaveripäivä on tiistai, jolloin pedagoginen varahenkilö työskentelee päiväkodissamme. Tarvittaessa kokoonnumme iltapalaveriin suunnittelemaan päiväkodin toimintaa tai pedagogiikkaa.

Työntekijöiden työvuorot suunnitellaan lasten hoitoaikojen mukaan, jotta paikalla on riittävästi henkilökuntaa lasten lukumäärää kohden. Teemme työtä kolmessa vuorossa: aamuvuoro, välivuoro ja iltavuoro. Välivuoro toteutuu joko 7:50 – 15:30 tai 8:00 - 16:00 riippuen siitä, missä työvuorossa ryhmävastustaja työskentelee. Työvuorosuunnittelua on toteutettu sähköisen Quinyx-sovelluksen kautta ja suunnittelusta vastaa ryhmän toinen varhaiskasvatuksen opettaja.

3. Toiminnan kehittämisen laadulliset tavoitteet

- Asiakastyytyväisyys, lasten palautteet, kehityskeskustelut, tiimiarviointi, toimintasuunnitelman arviointi
- **Tässä osiossa kuvataan edellä mainituista arvioinneista nousseet 2-4 konkreettista laadullista tavoitetta tulevalle toimintakaudelle.**
- Esimiehellä on nämä nostettuna jo kesäkuun suunnittelupäivässä ja niitä käydään läpi yhdessä henkilöstön kanssa.

Edellisen kauden tavoitteet, jotka on hyvä pitää keskiössä uuden tiimin aloittaessa nyt elokuussa 2024:

- **pienryhmätoiminnan kehittäminen** -> eskareiden ja pörriäisten yhteistyö
- **osallisuuden kehittäminen**
- **vanhempien osallisuus** ja tiedonkulku

Edellä mainitut tavoitteet olleet pedagogisessa toimintasuunnitelmassa viime kaudella ja näitä pidetään esillä edelleen uuden tiimin aloitettua tällä toimintakaudella. Tällä kaudella Pörriäisten ja eskareiden yhteistyö on toteutunut pitkälti yhteisten retkien ja salivuorojen merkeissä. Lisäksi leikkitaulua on kehitetty osallistavampaan suuntaan. Vanhempien osallisuuden kehittäminen jatkuu mm. vanhempien iltapäivässä, jossa aktiivisen keskustelun kautta esiteltiin arvoja, talon käytäntöjä ja toimintaa.

Lisäksi tällä kaudella nostetaan pedagogiseen toimintasuunnitelmaan yleisen tuen valikosta esille nousseena isompana kokonaisuutena **kielen kehityksen tuki**, erityisesti lasten kielen kehityksen tukeminen arjessa suunnitellusti sekä lasten innostaminen kirjojen pariin. Tämä huomioidaan tiimissä lisäämällä lasten mahdollisuuksia tutustua kirjoihin monipuolisesti koko päivän aikana (aamuhetket, siirtymät, aamupäivän toiminta, iltapäivän sisälle jääjät). Tehdään yhteistyötä myös kirjaston kanssa. Samoin **leikki- ja kaveritaitoja** havainnoidaan ja dokumentoidaan monipuolisemmin ottamalla käyttöön sosiogrammi säännöllisenä havainnoinnin välineenä (yleisen tuen valikko: leikkitaitojen tukeminen). Sosiogrammin tuloksia hyödynnetään pienryhmien tai leikkiryhmien suunnittelussa.

4. Vuosisuunnitelma yksikön kehittämiselle

- Miten pedagogiselle keskustelulle varataan yksikössä aikaa? - kehittämisillat, pedagogiset keskustelut. Millaisia teemoja kehittämisilloille suunnitellaan?
- Arviointi; miten arviointi toteutetaan toimintavuoden aikana (yksilö, tiimit, yksikkötaso), ulkopuolinen arviointi
- Henkilöstön kehittämistä koskevat menetelmät ja työtavat, esim. vertaistyöskentely, mentorointi, työnohjaus
- Henkilöstön ja esimiehen esille nostamat koulutustarpeet. Miten koulutustarpeet näkyvät yksikön kehittämisessä ja koulutusten suunnittelussa?

Jokiniemen päiväkodissa on monipuolista pedagogista keskustelua päivittäin. Kehittämisilloja pidetään n. 2 kertaa vuodessa. Tänä syksynä on keskusteltu pienryhmätoiminnasta, osallisuudesta, lasten kielen kehityksen tukemisesta ja Valssin liikunnan kehittämisen tavoitteista. Lisäksi keskustellaan myös vasu -ja

esiovetuskeskusteluihin liittyvistä asioista sekä tavoitteista. Työhyvinvointikyselyn kautta arvioimme hyvinvointiamme työssä.

Arviointi toteutuu säännöllisesti ja suunnitellusti. Tiimipalaverissa arvioidaan toimintaa sekä ryhmän / lasten tavoitteiden toteutumista. Huomioidaan pedagogisen suunnitelman tavoitteet sekä valssiin ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan liittyvät tavoitteet. Kehityskeskusteluissa 1-2 krt/ vuosi arvioidaan esimiehen ja työntekijän kesken työtä, työtilannetta ja osaamista.

Henkilöstön kehittämistä koskevat menetelmät ovat käytössä myös Jokiniemessä. Työnohjausta on tarjolla tarvittaessa. Lasten asioihin liittyvää konsultointiapua saamme varhaiskasvatuksen erityisopettajalta. Henkilöstö osallistuu säännöllisesti koulutuksiin ja työryhmiin: vasu-työryhmä/tiimivastaavat, esiopettajien tapaamiset, johtoryhmä/pedagogiset iltapäivät, varhaiskasvatuksen opettajien ja apulaisjohtajien mentorointi, Kulttuuri-Laukka, liikunta- ja luontovastaavien työryhmä.

Kunta tarjoaa säännöllisesti koulutusta eri aihepiireistä. Myös Jokiniemen päiväkodin henkilökunta osallistuu näihin säännöllisesti. Lokakuussa koko henkilökunta osallistui Laukaan varhaiskasvatuksen koulutuspäivään. Toinen opettajista on osallistunut syksyn aikana Mapa-koulutukseen ja toinen opettajista Lapset puheeksi -koulutukseen, jotta Lapset puheeksi -keskusteluiden pitäminen on mahdollista jatkossa 4-vuotiaiden huoltajien kanssa. Henkilökunnan toiveita liittyen koulutustarpeisiin kartoitetaan säännöllisesti.

5. Ryhmien joustava muodostaminen ja lasten tuen tarpeisiin vastaaminen

- Millä tavoin lasten tarpeet toimivat lähtökohtina lapsiryhmien muodostamiselle?
- Millaisia menetelmiä ja työvälineitä yksikössä käytetään lapsen tuen tarpeeseen vastaamisessa? Millä tavoin kasvattajien osaamista on tässä pyritty lisäämään?
- Kuvaus lapsiryhmien tuen tarpeesta (kuvaus laaditaan yhteistyössä veon kanssa)
- Kuvaus henkilöstörakenteesta ja lisäresurssin hyödynnettävyydestä osana laadukkaan pedagogiikan toteuttamista. Millä tavoin tukea tarvitsevat lapset hyötyvät henkilöstöresurssin sijoittelusta?
- Millä tavoin yksikössä edistetään inklusiivisen toimintakulttuurin toteutumista?

Lasten tarpeet ovat ryhmien muodostamisen perustana. Ryhmät on muodostettu lasten iän (eskarit ja 3-5 v.) mukaan, jotta jokaiselle voidaan mahdollistaa kehitysvaiheen mukainen toiminta. Toimintaa järjestetään myös yli ryhmärajojen tarpeen ja toiminnan mukaan. Kohdennetaan avustava resurssi sinne missä tarvitaan eniten tukea. Tämän vuoksi ryhmäavustaja työskentelee tarpeen mukaan joko eskareiden tai 3-5-vuotiaiden kanssa. Lasten vasuista ja esiovetussuunnitelmista esiin nousseet tuen tarpeet määrittelevät myös avustajaresurssia (erityisen tuen lapset).

Lapsen tuen tarpeisiin käytetään monipuolisia menetelmiä ja välineitä. Käytössä ovat mm. kuvallinen päiväjärjestys, strukturoitu arki, jakotilat, toimintakuvat, leikkitaulu, tunnetaulut, viittomat, aistilelut, kuulosuojaimet sekä esimerkkiruokailu. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu tarvittaessa tiimipalaveriin ja tukee henkilökuntaa tuen asioissa. Eryistä huomiota kiinnitetään lasten kielen kehityksen tukemiseen.

Inklusiivista toimintakulttuuria edistetään mm. käyttämällä kuvia mahdollisimman monipuolisesti lasten arjessa. Tällöin kaikilla lapsilla on mahdollisuus tulla kuulluksi päivän aikana.

6. Monialainen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

- Miten monialaista yhteistyötä sekä huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä toteutetaan yksikössä?
- Neuvola (4-vuotisarviointi)
- Srk (helmihetket kirkossa ja päiväkodissa)
- Sosiaalihuolto (lastensuojelu, perhetyö)
- Alueellinen oppilashuoltotyöryhmä
- Varhaiserityiskasvatus (veo:n kanssa säännöllinen yhteistyö, eskari veo:n työskentely eskareiden kanssa)
- terapeutit (puhe- ja toimintaterapeutit), psykologi
- Vanhemmat (päivittäiset keskustelut tuomis- ja hakutilanteissa, vasu-keskustelut väh. 2/vuosi, esiopetuskeskustelut syksyllä ja keväällä, vanhempainiltapäivä, yhteiset tapahtumat, Wilma, Muksunetti, sähköpostiviestit, puhelut, tekstiviestit)
- oppilaitokset/opiskelijat

Periaatteina:

- tietoturvallinen yhteydenpito kaikkiin suuntiin
- ammatillisuus
- matala kynnyks (lapsen etu)
- kunnioitus

7. Tiedottaminen yksikössä

- Millä tavoin henkilöstöä tiedotetaan ja pidetään ajan tasalla?
- Millä tavoin huoltajille tiedotetaan yksikön/tiimien pedagogiikkaa koskevista asioista? (päivälistat, toimintasuunnitelma, kuukausitiedotteet, asiakaskyselyt)?

Henkilöstön kanssa: läsnäolokaavake, johon kirjataan myös päivän toiminnasta ja tapahtumista yleistä tietoa huoltajille kerrottavaksi, Edlevon kautta tulostetaan lasten hoitoajat, tiimipalaveri (tiimimuistio), johon tiimivastaava nostaa ajankohtaisia asioita, kalenteri, henkilöstön kansio ajankohtaisista asioista.

Huoltajien kanssa: Muksunetti, Wilma, Edlevo, Moi-sovellus, ulko-ovi- ja ilmoitustauluilmoitukset, päivittäiset keskustelut tuonti- ja hakutilanteissa, vasu -ja esiopetuskeskustelut, lapset puheeksi keskustelu 4 v. vuotiailla, varhaiskasvatuksen asiakaskyselyt säännöllisesti. Edlevon kautta lähetetään 3-5-vuotiaiden perheisiin viikkotiedote ja eskareiden perheille lähtee Wilman kautta tiedotteita toiminnasta.

8. Perehdytys

- Miten perehdytys yksikössä on järjestetty? Miten perehdytyslomaketta käytetään perehdyttämisen työvälineenä ja miten perehdytyksen vastuut on jaettu?
- Mistä uusi työntekijä voi saada tukea pedagogiselle työlleen? (rakenteet)

Jokiniemen päiväkodissa perehdytys tapahtuu keskustelun kautta. Pienessä yksikössä perehdyttäminen onnistuu hyvin työn lomassa. Päiväkodin perehdyttämissuunnitelma ja -kaavake päivitetään vuosittain. Päiväkodin johtaja ja apulaisjohtaja ovat jakaneet vastuuta perehdytyksestä.

Vastuu aktiivisesta kyselemisestä ja tiedonhankinnasta on myös uudella työntekijällä. Lisäksi uuden työntekijän vastuulla on tutustua Laukaan kunnan intranettiin, josta löytyy paljon ajankohtaista tietoa kunnan asioista.

Jokiniemen päiväkodissa otetaan vastaan opiskelijoita säännöllisesti. Opiskelijoille nimetään vastuuhjaajat, mutta opiskelijan perehdyttäminen työhön on koko työyksikön vastuulla.

Uusi työntekijä saa koko tiimiltä tukea pedagogiselle työlleen. Tiimin lisäksi päiväkodin johtaja, apulaisjohtaja sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukevat keskusteluin uutta työntekijää. Tarvittaessa myös osallistuminen vasutyöryhmään tai esiopettajien tapaamisiin (riippuu uuden työntekijän tehtävän kuvasta) mahdollistaa laaja-alaiset keskustelut pedagogiikasta.

9. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteenveto

- Milloin ja miten selvitystä on tehty?
- Mitä asioita selvityksessä nousi esiin?
- Kehitettävä teema
- Tavoite
- Kehittämisen toimenpiteet
- Aikataulu, vastuuhenkilö, milloin arvioidaan?
- Vaikuttavuuden arviointi

Työillassa 6.11.2023 suunniteltiin Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutusta:

Käytiin läpi materiaali, mitä suunnitelma tarkoittaa.

Keskusteltiin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta Jokiniemessä.

Aluksi perehdyttiin käsitteisiin.

Selvitys: otettiin havainnointiin päiväkodin materiaalit siitä näkökulmasta, onko kaiken ikäiselle sopivaa materiaalia sekä tasa-arvo-asioiden huomioiminen materiaaleissa esim. vähemmistöryhmiä loukkaava materiaali, vanhahtavat pelit, materiaalit yms.

Havainnointivälineenä OPH:n materiaaleista Ikäinventaarior. Havainnointiaika marras- joulukuu.

19.2.2024

Materiaalia havainnoitiin suunnitelman mukaisesti. Löytyi jonkin verran hyvin vanhaa, ei enää tälle vuosituhannele sopivaa materiaalia sekä pelejä, joissa on vähemmistöä loukkaavaa materiaalia. Samoin huomattiin, että päiväkodilla oli enemmän 2-4-vuotiaille soveltuvia pelejä. Havainnoinnin johdosta vanhentunutta materiaalia karsittiin ja päiväkodille hankittiin lisää isommille lapsille soveltuvia palapelejä. Lapset ovat osallistuneet uusien pelien testaukseen ja ne on todettu kohdeikäryhmälle soveltuviksi. Materiaalin läpikäymistä jatkettiin vielä keväällä 2024.

1.6.2024

Prosessi onnistui suunnitelman mukaisesti. Aluksi tuntui haastavalta löytää aikaa perusteellisemmalle havainnoinnille, mutta priorisoinnin kautta onnistuttiin. Huoltajien osallisuus materiaalien havainnoinnissa ei ole vielä toteutunut. Jatkossa on hyvä miettiä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa uuden tiimin näkökulmasta ja ottaa materiaalien lisäksi kehittämiskohteeksi tiimiin, työyhteisöön tai vuorovaikutukseen liittyvät asiat.

29.10.2024

Uusi tiimi on aloittanut toimintansa arjen toiminta käytäntöjä kehittäen, jotta sujuva arki ja kokopäiväpedagogiikka toteutuu kaikkina päivinä. Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuden teemaa on nostettu esiin kaveri- ja tunnetaitojen näkökulmasta, jotta kaverit osataan huomioida yksilöinä ja huomataan kaikkien erilaisuus ja arvokkuus. Yleisen tuen valikon kautta työväliseksi nousi sosiogrammi, jotta kiinnitetään huomiota siihen, ettei kukaan jää yksin tai ilman kaveria. Syksyn ja talven aikana tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita nostetaan tiimikeskusteluihin tarpeen mukaan.

10. Valssi: laatutavoitteet ja kehittämisen seuranta

- Jokaisessa yksikössä on käyty Valssin avulla laadunarvioinnin prosessi, jonka pohjalta on työyhteisön yhteisen arviointikeskustelun pohjalta määritelty yksikön tai perhepäivähoidon vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä niihin liittyvät toimenpiteet.

Arviointi toteutettu keväällä 2024.

Lapsiryhmän ja tiimin vahvuudet:

- Hyvä oppimisympäristö liikunnallisuuteen
- Tiimillä vahvuutena motivaatio liikuntakasvatukseen ja sen kehittämiseen
- Lasten osallisuus huomioidaan, lasten toiveet ja kiinnostuksen kohteet
- Pieni yksikkö, henkilökunta tuntee kaikki lapset

Lapsiryhmän ja tiimin kehittämiskohteet:

- Huomion kiinnittäminen sisäliikunnan kehittämiseen, liikunnallisten leikkien lisääminen myös leikkitaluun, välineitä lasten saataville, tehtävien tauotukseen liikuntaa esim. eskarissa
- Kevättä kohti ohjattuja liikuntaleikkejä isommalla porukalla
- Liikunnan vuosikellon käyttöönotto, materiaalia on saatu käyttöön Kirkonkylän päiväkodilta
- Perheiden osallisuuden lisääminen
 - helmipurkki kannustamaan liikkumiseen myös kotona
 - jumppaohjeita päiväkodin ikkunoihin, kuvia yms. näkymään ulos

Tavoitteet toteutuneet pitkälti jo kevään 2024 aikana. Uusi tiimi aloittanut elokuussa 2024, jonka kanssa jatketaan kehittämistyötä. Erityisesti liikunnan vuosikellon käyttöönotto nyt ajankohtaista.

11. Arviointi (toimintakauden keväällä)

- Kuinka tavoitteet on saavutettu?